**College van Gedeputeerde Staten**
**statenvoorstel**

| | | | |
|---|---|---|---|
| DATUM | 28 mei 2013 | NUMMER PS | **PS2013RGW06** |
| AFDELING | FLO | COMMISSIE | 1 juli RGW/MME |
| STELLER | Christa Docter | DOORKIESNUMMER | 2646 |
| REGISTRATIENUMMER | 80 E2DDD4 | PORTEFEUILLEHOUDER | De Vries |

**Titel** : Synchronisatie planprocessen Bodem-, Water,- en Milieubeleid

**Inhoudsopgave**


Besluit pag. 3

Toelichting pag. 5

Bijlage(n): Figuur samenhang planvorming fysieke domein


Aan Provinciale Staten,

**Inleiding**
Met het herijken van het Bodem-, Water-, en Milieubeleid is een koers ingeslagen naar meer integraal omgevingsbeleid. Om deze koers te kunnen continueren is het van belang de interne processen voor integrale planvorming te coördineren en synchroniseren en het beleid samen te brengen in één integraal plan dat tevens een belangrijke bouwsteen is voor de omgevingsvisie die op termijn moet worden opgesteld.

*Essentie*
In oktober 2012 heeft u de Kadernota Bodem-, Water-, en Milieubeleid vastgesteld. Hiermee is niet zozeer nieuw beleid geformuleerd maar een procesmatige stap gezet voor integratie van deze beleidsdomeinen. De koers naar meer integraal omgevingsbeleid willen we doorzetten bij de actualisatie van de huidige plannen zoals het Provinciale Waterplan, het Provinciale Grondwaterplan en het Provinciale Milieubeleidsplan en bij het nieuwe beleid voor de ondergrond. De gewenste situatie, zoals ook beschreven in de kadernota BWM-beleid, is dat dit beleid bij elkaar komt in een integraal plan dat eind 2015 kan worden vastgesteld.

*Meetbaar / beoogd beleidseffect*
Door het synchroniseren van onze planprocessen zorgen we ervoor dat de ontwikkeling van nieuw beleid op een efficiëntere wijze vorm krijgt. Hiermee wordt het ook beter mogelijk om integraal beleid in samenhang te ontwikkelen, daar waar we nu nog vooral beleid op elkaar afstemmen. Met het bij elkaar brengen van het Bodem-Water- en Milieubeleid in één plan zetten we een meer inhoudelijke stap naar integratie van deze beleidsdomeinen en anticiperen we alvast op het gedachtegoed van de Omgevingswet.

**Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid**
We constateren dat de huidige wetgeving en verplichte (sectorale) planvormen niet zonder meer aansluiten bij onze wens om te komen tot meer integraal omgevingsbeleid. We bevinden ons in een overgangsfase waarin we er voor kiezen om vooral een koers uit te zetten die past bij de vraagstukken in onze regio, aansluit bij onze rol voor de kerntaken en waarbij we anticiperen op het gedachtegoed van de Omgevingswet. De koers die we uitzetten biedt ruimte om aan te sluiten bij het proces voor de invoering van de omgevingswet, het decentralisatieproces (waaronder RUD vorming) en de ontwikkelingen rondom het provinciale fusieproces.

*Praktische invulling van onze eigen koers richting integraal omgevingsbeleid*
De nieuwe Omgevingswet vervangt 23 bestaande wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De wet heeft niet alleen betrekking op beleid maar ook op de kwaliteit van uitvoering, beheer en activiteiten. Het zal zeker nog tot 2018 duren voordat het hele stelsel rondom de wet klaar is. Zolang de inhoud van de wet, het overgangsrecht en de algemene maatregelen van bestuur nog niet vaststaat of bekend is, kunnen we daar niet concreet op anticiperen. Wij vinden het wel raadzaam om op het gedachtegoed van de nieuwe wet te anticiperen: integraal beleid en uitvoering waar mogelijk. Hoewel 2018 nog ver weg lijkt, stellen we voor om de invoering van de wet projectmatig en gecoördineerd aan te pakken zoals ook is gebeurd bij de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Gelet op de planning van de verschillende provinciale plannen en het tijdspad van de omgevingswet, ligt het voor de hand om de integrale herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening in 2017 te benutten om daadwerkelijke te anticiperen op de nieuwe wet. We zullen hiervoor later dit jaar een procesnotitie aan u voorleggen.

*Praktische invulling van de actualisatie van BWM-beleid (een bouwsteen voor integraal omgevingsbeleid)*
Een eerste tussenstap op deze koers is het synchroniseren van de planprocessen die we doorlopen om de verschillende BWM-beleidsplannen te actualiseren en dit beleid samen te brengen in een integraal BWM-plan. Wij kiezen er hierbij voor om aan te sluiten bij de plancyclus van het Waterplan met name vanwege de Europese verplichtingen en wettelijke termijnen die hieraan verbonden zijn. Het synchroniseren levert integratiewinst op, borgt het BWM-beleid op een consistente wijze en voorziet in een veel efficiëntere procesvoering voor onze eigen organisatie maar ook voor onze partners en burgers.
Bovenstaande koers leidt tot twee praktische tussenoplossingen voor het PMP en het Grondwaterplan. Verlenging van het huidige PMP, dat afloopt eind 2013, is niet voor een tweede keer mogelijk. We hebben recent focus en richting aangebracht in ons milieubeleid via de Kadernota BWM-beleid en het daarop gebaseerde Realisatieplan BWM-beleid. Via de Provinciale Milieuverordening is bescherming geregeld van gebieden waarin de milieukwaliteit bescherming behoeft. Een verplicht onderdeel in een PMP is het aanduiden van gebieden waarin de milieukwaliteit bescherming behoeft. Dit is geborgd via de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en bescherming van deze gebieden is verder geregeld via de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de Provinciale Milieuverordening. Dit afwegende betekent dat wij geen directe noodzaak of toegevoegde waarde zien, om vooruitlopend op het integrale BWM-plan, een apart PMP op te stellen, hoewel dit in formele zin een vereiste is op grond van de Wet milieubeheer. Datzelfde geldt voor het tussentijds actualiseren van het grondwaterplan waarvan de looptijd eindigt in 2013. We stellen daarom voor om het grondwaterplan met twee jaar te verlengen en de actualisatie mee te nemen in het integrale BWM-plan. Wij hebben deze koers en argumentatie ook voorgelegd aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu, waarbij vertegenwoordigers van het ministerie hebben aangeven dat onze koers aansluit bij de landelijk trend en dat we geen handhaving op dit punt hoeven te verwachten.

We hebben met het integrale BWM-plan een plan voor ogen waarin het BWM-beleid nadrukkelijk wordt verbonden aan de provinciale kerntaken. Het plan zal in de plaats treden van het huidige Waterplan en het PMP. Het zal ook het strategische deel van het grondwaterplan bevatten, het strategisch bodembeleid en het nieuwe beleid voor de ondergrond. Het plan is complementair aan de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en vormt hiermee een belangrijke bouwsteen voor de op termijn op te stellen omgevingsvisie. We stellen voor om een keuzenota op hoofdlijnen op te stellen, in de vorm van een startnotitie, waarin de reikwijdte van het nieuwe BWM-beleid en de samenhang met de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en het nieuwe omgevingsbeleid aan de orde zullen komen. Als bijlage bij dit statenvoorstel vindt u een schematische weergave van de samenhang van de planprocessen voor het fysieke domein.

Voorgesteld wordt :

1. de planprocessen voor de actualisatie en ontwikkeling van het Bodem-, Water-, en Milieubeleid en het moment van vaststelling te synchroniseren, zodat eind 2015 één integraal plan kan worden vastgesteld met beleidskaders voor (grond)water, bodem, ondergrond en milieu;
2. GS op te dragen de uitgangspunten voor een integraal Bodem-, Water-, en Milieuplan uit te werken in een startnotitie en dat begin 2014 aan ons voor te leggen;
3. de looptijd van het Grondwaterplan 2008-2013 te verlengen met een termijn van twee jaar tot eind 2015.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

**Besluit**

Besluit van 15-07-2013 tot synchronisatie van planprocessen voor het Bodem-, Water- en Milieubeleid;

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 mei 2013, afd. FLO, nummer: 80 E2DDD4;

Overwegende dat het wenselijk is om te komen tot één integraal Bodem-, Water- en Milieubeleidsplan eind 2015 en dat het noodzakelijk is de looptijd van het Grondwaterplan 2008-2013 te verlengen;

Gelet op art. 4.4 van de Waterwet;

Besluiten:

1. de planprocessen voor de actualisatie en ontwikkeling van het Bodem-, Water-, en Milieubeleid en het moment van vaststelling te synchroniseren, zodat eind 2015 één integraal plan kan worden vastgesteld met beleidskaders voor (grond)water, bodem, ondergrond en milieu;
2. GS op te dragen de uitgangspunten voor een integraal Bodem-, Water-, en Milieuplan uit te werken in een startnotitie en dat begin 2014 aan ons voor te leggen;
3. de looptijd van het Grondwaterplan 2008-2013 te verlengen met een termijn van twee jaar tot eind 2015.

Voorzitter,

Griffier,

## 1. Wettelijke grondslag

In de Wet milieubeheer (art 4.9) is bepaald dat provinciale staten ten minste eens per vier jaar een Provinciaal Milieubeleidsplan vaststellen. Een Grondwaterplan is wettelijk niet verplicht. Het strategisch grondwaterbeleid is echter wel een verplicht onderdeel van het Waterplan waarvoor de wettelijke grondslag de Waterwet is (art. 4.4). Het huidige Grondwaterplan is naast de strategische kaderstelling voor het grondwaterbeleid, ook het beleidskader voor de waterschappen en het toetsingskader voor het verlenen van onttrekkingsvergunningen op grond van de Waterwet waarvan wij bevoegd gezag zijn (drinkwaterwinningen, Warmte Koude Opslag en grote industriële onttrekkingen).

## 2. Beoogd effect

Door het synchroniseren van onze planprocessen zorgen we ervoor dat de ontwikkeling van nieuw beleid op een efficiëntere wijze vorm krijgt. Hiermee wordt het ook beter mogelijk om meer integraal omgevingsbeleid te ontwikkelen, daar waar we nu nog vooral beleid op elkaar afstemmen. Door het bij elkaar brengen van het Bodem-, Water- en Milieubeleid in één plan zetten we een meer inhoudelijke stap naar integratie van deze beleidsdomeinen en anticiperen we alvast op het gedachtegoed van de Omgevingswet. In 2015 hebben we ons BWM-beleid geborgd in één integraal plan.

## 3. Argumenten

Het integraal oppakken van de actualisatie van de verschillende plannen levert integratiewinst op, borgt het BWM-beleid op een consistente wijze en voorziet in een veel efficiëntere procesvoering (inclusief inspraak) voor onze eigen organisatie maar ook voor onze partners en burgers. Wij kiezen er hierbij voor om aan te sluiten bij de plancyclus van het Waterplan met name vanwege de Europese verplichtingen en wettelijke termijnen die hieraan verbonden zijn. We hebben de verplichting om een nieuw Waterplan vast te stellen voor de periode 2015-2021. Synchronisatie leidt tot twee praktische vraagstukken betreffende het Provinciale Milieubeleidsplan en het Grondwaterplan. Verlenging van het huidige PMP, dat afloopt eind 2013, is niet meer mogelijk. We hebben in oktober 2012 focus en richting aangebracht in ons milieubeleid via de Kadernota herijking BWM-beleid en het daarop gebaseerde Realisatieplan BWM-beleid. Het programmatisch uitvoeren van milieubeleid heeft enerzijds een plek gekregen in dit Realisatieplan en anderzijds is het ondergebracht in het jaarlijks uitvoeringsprogramma Vergunning Verlening Handhaving. Een verplicht onderdeel in een PMP is het aanduiden van gebieden waarin de milieukwaliteit bescherming behoeft. Dit is geborgd via de provinciale structuurvisie en bescherming van deze gebieden is verder geregeld via de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de Provinciale Milieuverordening. Dit afwegende betekent dat wij geen directe noodzaak of toegevoegde waarde zien om vooruitlopend op het integrale BWM-plan een apart PMP te maken, hoewel dit in formele zin een vereiste is op grond van de Wet milieubeheer.

Het grondwaterplan 2008 t/m 2013 beschrijft wat wij willen bereiken op het gebied van grondwaterkwantiteit en kwaliteit en hoe de beschikbare instrumenten worden ingezet. Wij achten verlenging noodzakelijk omdat dit het toetsingskader vormt voor het verlenen van onttrekkingsvergunningen op grond van de Waterwet. Het is tevens het provinciaal beleidskader voor de grondwatertaken van de waterschappen. Actualisatie van het grondwater-beleid pakken wij op als onderdeel van het integrale BWM-beleid. Het tussentijds actualiseren van het grondwaterplan vinden we op dit moment ook niet zinvol. De uitvoering van maatregelen op grond van de Kader Richtlijn Water loopt namelijk tot en met 2015 en is geborgd in het Waterplan. Nieuwe ontwikkelingen, zoals het zoeken naar aanvullende winlocaties voor drinkwater en het herijken van het grondwaterbeleid voor bodemenergie, worden uitgewerkt in de Kadernota Ondergrond. De verwachting is dat deze nota begin 2014 met u besproken wordt. Voor het Grondwaterplan, waarvan de looptijd eindigt in 2013, stellen we daarom een verlening met twee jaar voor. Indien gewenst en urgent kan op basis van de uitkomsten van de Kadernota Ondergrond alsnog besloten worden om het Grondwaterplan op onderdelen te actualiseren.

## 4. Kanttekeningen

n.v.t.

## 5. Financiën

n.v.t.

## 6. Realisatie

De koers om te komen tot meer integraal omgevingsbeleid biedt ruimte om aan te sluiten bij het proces voor de invoering van de Omgevingswet, het decentralisatieproces (waaronder RUD vorming) en de ontwikkelingen rondom het provinciale fusieproces. Er vind interprovinciale afstemming plaats over de kaderstelling.
De verbinding tussen beleidsontwikkeling, beleidsrealisatie en uitvoering (ook in de vorm van vergunning verlening en handhaving) vraagt om extra aandacht. Vooral de uitvoerbaarheid van BWM-beleid moet worden geborgd ook als straks (m.i.v. 1-1-2014) de RUD van kracht is.

**7. Juridisch**
De Wet milieubeheer (Wm) verplicht het provinciaal bestuur om voor de komende vier jaar een plan vast te stellen, waarin met het oog van de bescherming van het milieu, richting wordt gegeven aan beslissingen ter voorkoming, beperking en het ongedaan maken van milieubelastende verontreinigingen. Volgens de Wm mag het PMP met ten hoogste twee jaar worden verlengd. Het huidige PMP is reeds met twee jaar verlengd. Materieel zijn de zaken geborgd, in formele zin voldoen we niet aan de Wm als in december 2013 het huidige PMP afloopt en er geen nieuw PMP wordt vastgesteld. Het integrale BWM-plan zal in 2015 in de plaats treden van het huidige Waterplan en het PMP. Wij hebben onze koers en argumentatie voorgelegd aan het Ministerie van infrastructuur en milieu en vertegenwoordigers van het ministerie hebben aangeven dat onze koers aansluit bij de landelijke trend en dat we geen handhaving op dit punt hoeven te verwachten.
Het verlengen van het Grondwaterplan met een periode van maximaal twee jaar tot december 2015 behoort tot de mogelijkheden van de Waterwet.

**8. Europa**
n.v.t.

**9. Communicatie**
Wij zullen uw besluit over onze koers om te anticiperen op het gedachtengoed van de Omgevingswet schriftelijk kenbaar maken aan het Ministerie van infrastructuur en milieu.

**10. Duurzaamheid**
Juist bij integratie van de beleidsdomeinen voor Bodem, Water en Milieu en overige beleidsdomeinen in de fysieke leefomgeving kan recht worden gedaan aan het onlangs aangenomen initiatiefvoorstel “Duurzaamheid volwaardig meegewogen” Bij het opstellen van het integrale plan BWM-beleid zal een duurzaamheidsafweging worden meegenomen.

**11. Bijlagen**
Schema planprocessen fysieke leefomgeving

**Artikelsgewijze toelichting**
n.v.t.